

O b s a h tohoto čísla:

- K událostem v Praze v lednu letošního roku /Milan Machovec,
kardinál Tomášek, Josef Vydrář,
iniciativa kulturních pracovníků, Andrej Sacharov, Václav Havel/
Dopis přípravného výboru Masarykovy společnosti
předsednictvu Federálního shromáždění ČSSR
Prohlášení a dopis přípravného výboru
Klubu za socialistickou přestavbu O B R O D A
Poznámky k otázce Moravy /Jaromír Procházka/
Manifest českých dětí z května 1988
K přípravě nové ústavy /Zdeněk Jičínský/
-

K u d á l o s t e m v P r a z e v lednu letošního roku

Projev prof. Milana Machovce 19.1.1989 na Václavském náměstí

Mladí přátelé,

Říkám vám mladí, protože i ti staří, kteří jsou mezi námi, jsou dneska mladí. Sešli jsme se, abychom uctili památku statečného mladého člověka Jana Palacha. Nebudu dnes mluvit o něm, protože všichni víme, pro jaké ideály zemřel. Ale chtěl bych, jako jeho bývalý učitel, upozornit spíš na to, k čemu by se pravděpodobně Jan Palach dopracoval, kdyby žil déle. Proto upozorním na tři lidi, kteří mají s ním jistou podobnost a žili déle. Předně na toho, jehož památku uctíváme na tomto místě spolu s Janem Palachem, před jehož sochou stojíme, našeho slavného panovníka a mučedníka, svatého Václava. Ačkoliv byl zabít v době, kdy zdánlivě šlo o jiné problémy, přece konflikt s jeho bratrem Boleslavem byl podobný tomu, o čem jde dnes. Václav žil a zemřel pro ideály, možno říci humanistické a nenásilné, zatímco jeho bratr Boleslav, ač formálně křesťan, se uchýlil k násilí. Nezapomeňte na poslední slova sv. Václava uchovaná tradicí: "Bůh ti odpust, bratře!" I vy všichni, kdo stojíte tu kolem, jste jistě ochotni odpustit všem, včetně těch, kteří vás v minulých dnech bili svými obuškami.

Za druhé bych chtěl připomenout slavného člověka z daleké Indie, který jako dosud jediný v dějinách dosáhl metodou nenásilí úspěchu a osvobození svého národa - Mahatmá Gándího. Když jeho krajané měli sklon odpovědět na násilí Angličanů také násilím, Gándí vždy odpověděl: "Musíme zachovat klid a rozvahu, i když svět má oči krví podlité". To říkám vám, kteří stojíte dnes zde kolem, ale těm, kteří zde nejsou, vyřiďte, že Gándí vždy zdůrazňoval, že nenásilí neznamená pasivitu,